

# Obsah

Úvod .....	VII
------------	-----

## Oddíl A – Podnik, jeho cíle a funkce

<b>1. Podstata podniku a podnikání .....</b>	<b>3</b>
1.1 Podnikání a podnik .....	3
1.2 Nedávná minulost našich podniků .....	5
1.3 Listopad 1989 a současná situace našich podniků .....	6
1.4 Právní úprava podnikání .....	12
1.5 Dodatek: podnikatel, manažer, vůdčí osobnost .....	12
Shrnutí .....	14
Klíčová slova .....	14
Otázky .....	14
Literatura .....	14
<b>2. Okolí podniku .....</b>	<b>15</b>
2.1 Prvky okolí podniku .....	16
2.2 Význam státu pro formování okolí podniku .....	22
2.3 Nutnost poznávání okolí .....	23
2.4 Okolí podniku – Evropská unie .....	24
Shrnutí .....	27
Klíčová slova .....	27
Otázky .....	27
Literatura .....	28
<b>3. Vývoj podnikové ekonomiky .....</b>	<b>29</b>
3.1 Historický úvod .....	29
3.2 Zakladatelské osobnosti .....	30
3.3 Situace na území České republiky .....	33
Shrnutí .....	36
Klíčová slova .....	36
Otázky .....	37
Literatura .....	37

<b>4. Efektivnost podniku a její základní kategorie</b> .....	38
4.1 Výrobní faktory a jejich klasifikace .....	38
4.2 Kombinace výrobních faktorů .....	41
4.3 Spotřeba výrobních faktorů – náklady podniku .....	42
4.3.1 Druhové třídění nákladů .....	43
4.3.2 Účelové třídění nákladů .....	44
4.3.3 Náklady podle závislosti na změnách objemu výroby .....	46
4.3.4 Náklady podle původu spotřebovaných vstupů .....	48
4.3.5 Náklady podle podnikových funkcí .....	49
4.3.6 Další kategorie nákladů .....	49
4.4 Výsledek činnosti podniku – výnosy a zisk .....	50
4.5 Efektivnost .....	54
Shrnutí .....	59
Klíčová slova .....	59
Otázky .....	60
Literatura .....	61
<b>5. Cíle podniku a jeho funkce</b> .....	62
5.1 Primární cíl podniku – maximalizace zisku a tržní ceny akcií .....	62
5.2 Primární cíl – maximalizace hodnoty podniku a tzv. shareholder value ..	65
5.3 Odlišnosti cílů velké společnosti a malého podniku .....	65
5.4 Primární cíl – maximalizace shareholder value (ukazatele MVA a EVA) ..	68
5.5 Druhy cílů .....	71
5.6 Funkce (činnosti) podniku .....	74
Shrnutí .....	76
Klíčová slova .....	77
Otázky .....	77
Literatura .....	78
<b>6. Typologie podniků</b> .....	79
6.1 Podniky podle právní formy .....	80
6.1.1 Podniky jednotlivce .....	80
6.1.2 Osobní společnosti .....	81
6.1.3 Kapitálové společnosti .....	82
6.1.4 Družstva .....	85
6.1.5 Evropské společnosti a sdružení .....	85
6.1.6 Veřejné (státní) podniky, neziskové organizace .....	86
6.2 Podniky podle sektorů a hospodářských odvětví .....	87
6.3 Podniky podle velikosti .....	88
6.4 Podniky podle typu výroby .....	89
6.5 Sdružení podniků .....	90

Shrnutí .....	94
Klíčová slova .....	95
Otázky .....	95
Literatura .....	95
<b>7. Život podniku .....</b>	<b>97</b>
7.1 Založení podniku .....	103
7.2 Růst podniku a jeho stabilizace .....	114
7.3 Krize a sanace .....	117
7.4 Zánik podniku .....	122
7.4.1 Zrušení a zánik .....	122
7.4.2 Likvidace společnosti .....	124
7.4.3 Konkurz .....	125
Shrnutí .....	136
Klíčová slova .....	137
Otázky .....	137
Literatura .....	137
Internetové prameny .....	139

## Oddíl B – Výstavba podniku

<b>8. Majetková a kapitálová výstavba podniku .....</b>	<b>143</b>
8.1 Majetek podniku a jeho finanční krytí, rozvaha podniku .....	143
8.2 Majetková struktura podniku .....	145
8.2.1 Dlouhodobý majetek .....	145
8.2.2 Oběžný majetek .....	146
8.3 Kapitálová struktura podniku .....	148
8.3.1 Vlastní kapitál – základ podnikání .....	149
8.3.2 Cizí kapitál – další zdroj financování podniku .....	150
8.4 Oceňování majetku a podniku .....	156
8.4.1 Oceňování hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku .....	157
8.4.2 Oceňování dlouhodobého finančního majetku .....	158
8.4.3 Oceňování oběžného majetku .....	158
8.4.4 Oceňování cizího a vlastního kapitálu .....	159
8.4.5 Oceňování podniku .....	160
Shrnutí .....	161
Klíčová slova .....	161
Otázky .....	162
Příklady k řešení .....	162
Literatura .....	162

<b>9. Organizace podniku</b> .....	164
9.1 Proč je potřeba organizovat .....	164
9.2 Jak se postupuje při tvorbě organizační struktury .....	166
9.2.1 Vznik organizačních jednotek .....	166
9.2.2 Vztahy organizačních jednotek .....	168
9.3 Co je výsledkem organizování .....	172
9.4 Ovlivňují organizaci právní předpisy? .....	177
Shrnutí .....	178
Klíčová slova .....	178
Otázky .....	179
Literatura .....	179

### Oddíl C – Činnosti podniku a jejich řízení

<b>10. Podnikové řízení</b> .....	183
10.1 Obsah řízení, jeho fáze a nositelé .....	183
10.2 Strategické řízení .....	184
10.2.1 Strategická analýza .....	186
10.2.2 Formulace strategie .....	187
10.2.3 Implementace strategie .....	187
10.2.4 Strategická kontrola .....	187
10.3 Taktické a operativní řízení .....	188
10.4 Podnikové plánování, funkční struktura plánování podniku .....	189
10.4.1 Plánování marketingu .....	190
10.4.2 Plánování výroby .....	190
10.4.3 Plánování nákupu .....	190
10.4.4 Plánování výzkumu a vývoje .....	191
10.4.5 Plánování obnovy a údržby hmotného investičního majetku .....	191
10.4.6 Plánování lidských zdrojů .....	191
10.4.7 Finanční plánování .....	192
10.5 Podnikatelský plán (Business Plan) .....	192
Shrnutí .....	194
Klíčová slova .....	195
Otázky .....	195
Literatura .....	195
<b>11. Výrobní činnost podniku</b> .....	196
11.1 Pojetí výrobní činnosti .....	196
11.2 Plánování výroby .....	198
11.2.1 Plánování výrobního programu .....	199
11.2.2 Plánování výrobního procesu .....	200

## Obsah

11.2.3	Plánování výrobních kapacit . . . . .	203
11.2.4	Plánování umístění (lokalizace) podniku (závodu) . . . . .	209
	Shrnutí . . . . .	209
	Klíčová slova . . . . .	210
	Otázky . . . . .	210
	Příklady k řešení . . . . .	211
	Literatura . . . . .	211
<b>12.</b>	<b>Nákup . . . . .</b>	<b>212</b>
12.1	Pojem nákup a jeho obsah . . . . .	212
12.1.1	Nákup a opatřování . . . . .	212
12.1.2	Podstata nákupních funkcí . . . . .	213
12.2	Standardizace v nákupu . . . . .	214
12.2.1	Standardizace vstupních prvků . . . . .	215
12.2.2	Standardizace vztahů ve spotřebě a využití výrobních činitelů . . . . .	216
12.3	Model nákupního marketingu . . . . .	221
12.4	Operativní plánování nákupu . . . . .	223
12.5	Operativní plán nákupu a Internet . . . . .	227
12.6	Řízení pohybu materiálu a zásob . . . . .	229
12.7	Od sourcingu k centrům sdílených služeb . . . . .	231
12.7.1	Sourcing jako výsledek rozvoje dělby práce . . . . .	232
12.7.2	Centrum sdílených služeb . . . . .	235
12.7.3	Příklad využití centra sdílených služeb v nákupu . . . . .	237
	Shrnutí . . . . .	238
	Klíčová slova . . . . .	239
	Otázky . . . . .	239
	Příklad k řešení . . . . .	239
	Literatura . . . . .	240
<b>13.</b>	<b>Odbyt (marketing) . . . . .</b>	<b>241</b>
13.1	Odbyt a marketing, prodej zboží a služeb . . . . .	241
13.2	Obchodní (marketingový) plán . . . . .	243
13.3	Marketingové techniky . . . . .	248
13.4	Organizace marketingu v podniku . . . . .	250
	Shrnutí . . . . .	251
	Klíčová slova . . . . .	251
	Otázky . . . . .	251
	Příklad k řešení . . . . .	252
	Literatura . . . . .	252

<b>14. Personální práce</b> .....	253
14.1 Obsah a cíle personální práce ve firmě .....	253
14.2 Organizace personální práce .....	256
14.3 Plánování zaměstnanců .....	257
14.4 Získávání a výběr zaměstnanců .....	258
14.5 Hodnocení pracovníků .....	260
14.6 Firemní vzdělávání .....	261
14.7 Pracovní podmínky a sociální péče .....	262
14.8 Mzdový systém podniku .....	264
14.9 Hodnocení práce .....	267
14.10 Mzdové formy .....	268
Shrnutí .....	269
Klíčová slova .....	270
Otázky .....	270
Příklad k řešení .....	270
Literatura .....	271
<b>15. Financování podniku</b> .....	272
15.1 Financování podniku a úkoly finančního managementu .....	272
15.2 Druhy financování podniku .....	275
15.3 Běžné (krátkodobé) financování .....	277
15.3.1 Určení potřebné výše oběžných aktiv .....	278
15.3.2 Způsoby financování oběžných aktiv .....	279
15.4 Řízení cash flow .....	281
15.4.1 Pojem a význam cash flow .....	281
15.4.2 Zjišťování cash flow .....	282
15.5 Hodnocení finanční výkonnosti podniku – finanční analýza .....	283
15.5.1 Význam a informační zdroje .....	283
15.5.2 Techniky používané ve finanční analýze .....	284
15.5.3 Hlavní skupiny poměrových ukazatelů .....	284
15.5.4 Postup finanční analýzy .....	286
15.5.5 Trendová analýza .....	287
15.5.6 Systém ukazatelů Du Pont .....	287
15.5.7 Pyramidová soustava finančních ukazatelů .....	288
15.5.8 Mezipodnikové srovnávání .....	288
15.5.9 Ukazatele přidané hodnoty – MVA, EVA .....	289
15.5.10 Matematicko-statistické metody .....	289
15.5.11 Finanční plánování .....	289
Shrnutí .....	290
Klíčová slova .....	290
Otázky .....	291
Příklady k řešení .....	291
Literatura .....	292

<b>16. Investiční činnost</b> .....	293
16.1 Pojem investování a druhy investic .....	293
16.2 Rozhodování o investicích .....	294
16.3 Zdroje financování investic .....	295
16.4 Hodnocení efektivnosti investic .....	296
16.4.1 Podstata a postup .....	296
16.4.2 Určení jednorázových nákladů na investici .....	297
16.4.3 Odhad budoucích výnosů a rizik .....	298
16.4.4 Určení podnikové diskontní míry (nákladů na kapitál) .....	298
16.4.5 Výpočet současné hodnoty (aktualizace) očekávaných výnosů .....	299
16.5 Metody hodnocení investic .....	300
16.6 Metody (ukazatele) hodnocení efektivnosti investic .....	303
16.6.1 Ukazatel výnosnosti investice .....	304
16.6.2 Metoda doby splacení .....	304
16.6.3 Metoda čisté současné hodnoty .....	304
16.6.4 Metoda vnitřního výnosového procenta .....	305
16.6.5 Ukazatel EVA v hodnocení investic .....	307
16.7 Srovnávání investičních variant .....	308
16.7.1 Výběr ze zaměnitelných vzájemně se vylučujících investičních variant .....	308
16.7.2 Výběr z investičních možností – stanovení pořadí akcí .....	309
16.8 Investiční riziko .....	310
16.9 Portfolio .....	313
Shrnutí .....	313
Klíčová slova .....	314
Otázky .....	314
Příklady k řešení .....	314
Literatura .....	315
<b>17. Početnictví</b> .....	316
17.1 Finanční účetnictví a výkazy účetní závěrky .....	316
17.2 Manažerské (vnitropodnikové) účetnictví .....	325
17.3 Kalkulace nákladů .....	327
17.4 Rozpočetnictví .....	327
17.5 Statistiky a rozbor .....	329
Shrnutí .....	330
Klíčová slova .....	330
Otázky .....	330
Literatura .....	331

## Oddíl D – Specifické ekonomiky

<b>18. Specifika výrobních podniků</b> .....	335
18.1 Členění výrobních podniků .....	335
18.2 Průmyslové podniky .....	337
18.2.1 Průmysl těžební a zpracovatelský .....	337
18.2.2 Vývoj průmyslu .....	339
18.2.3 Vnitřní organizace průmyslového podniku a výroby .....	339
18.3 Energetika .....	341
18.3.1 Elektrárny .....	341
18.3.2 Teplárny .....	342
18.3.3 Plynárny .....	342
18.4 Vodní hospodářství .....	343
18.5 Zemědělské a lesnické podniky .....	344
18.6 Zemědělství .....	344
18.6.1 Význam zemědělství a jeho zvláštnosti .....	344
18.6.2 Rostlinná výroba .....	347
18.6.3 Živočišná výroba .....	347
18.6.4 Transformace v zemědělství, zemědělská politika vlády a společná zemědělská politika EU .....	348
18.7 Lesnictví .....	349
18.8 Stavebnictví .....	350
Shrnutí .....	352
Klíčová slova .....	352
Otázky .....	352
Literatura .....	352
<b>19. Bankovní podniky</b> .....	353
19.1 Banka jako specifický podnik .....	353
19.1.1 Charakteristika banky a jejích funkcí .....	353
19.1.2 Bilance banky a výkaz zisku a ztrát .....	355
19.2 Bankovní systém .....	361
19.2.1 Struktura bankovního systému .....	361
19.2.2 Struktura českého bankovního systému .....	362
19.2.3 Vývoj bankovního systému v České republice .....	364
19.2.4 Bankovní prostředí .....	365
19.3 Bankovní produkty (obchody) .....	371
19.3.1 Finančně úvěrové bankovní produkty .....	372
19.3.2 Depozitní bankovní produkty .....	372
19.3.3 Bankovní platební produkty .....	373
19.3.4 Produkty investičního bankovníctví .....	374
19.4 Základní principy řízení banky .....	374



Shrnutí .....	378
Klíčová slova .....	378
Otázky .....	378
Literatura .....	379
<b>20. Podniky infrastruktury .....</b>	<b>380</b>
20.1 Význam a zvláštnosti podniků infrastruktury .....	380
20.2 Doprava .....	382
20.2.1 Železniční doprava .....	385
20.2.2 Silniční infrastruktura .....	386
20.2.3 Vodní doprava .....	387
20.2.4 Letecká doprava .....	387
20.2.5 Městská hromadná doprava .....	387
20.3 Pošta .....	388
20.4 Elektronické komunikace (telekomunikace) .....	390
Shrnutí .....	391
Klíčová slova .....	392
Otázky .....	392
Literatura .....	392
<b>21. Obchodní podniky a podniky cestovního ruchu .....</b>	<b>393</b>
21.1 Obchod a obchodní podniky .....	394
21.2 Podniky v oblasti zahraničního obchodu .....	399
21.3 Podniky cestovního ruchu .....	400
21.4 Specifika činností v obchodní firmě .....	402
21.5 Ekonomika obchodních podniků .....	403
Shrnutí .....	404
Klíčová slova .....	404
Otázky .....	404
Literatura .....	405
<b>22. Drobné podniky a živnosti .....</b>	<b>406</b>
22.1 Význam malých a středních podniků .....	406
22.2 Vymezení malých a středních podniků .....	409
22.3 Přednosti a nevýhody malých a středních podniků .....	410
22.4 Podpora malým a středním podnikům .....	412
22.5 Sdružování podniků v průmyslových oblastech – vytváření podnikatelských sítí a sdružení .....	413
Shrnutí .....	414
Klíčová slova .....	414
Otázky .....	414
Literatura .....	415

<b>23. Podniky s mezinárodní účastí</b> .....	416
23.1 Společné podnikání bez kapitálové spoluúčasti .....	417
23.2 Společné podnikání s kapitálovou spoluúčastí .....	418
23.3 Joint ventures (podniky se zahraniční majetkovou účastí) .....	421
23.4 Evropské hospodářské zájmové sdružení, evropská společnost a evropská družstevní společnost .....	426
23.5 Nadnárodní podniky .....	428
Shrnutí .....	431
Klíčová slova .....	431
Otázky .....	431
Literatura .....	431
<b>24. Ekonomika, management a podnikání ve zdravotnictví</b> .....	433
24.1 Charakteristika zdravotnických služeb a jejich specifik .....	433
24.2 Ekonomické řízení zdravotnických zařízení .....	437
24.3 Management zdravotnických zařízení .....	440
24.4 Podnikání zdravotnických zařízení .....	442
Shrnutí .....	443
Klíčová slova .....	443
Otázky .....	443
Příklad k řešení .....	444
Literatura .....	444
<b>25. Ekonomika sportu</b> .....	445
25.1. Pojem sport .....	445
25.2. Institucionální klasifikace sportu .....	445
25.3. Institucionální rámec sportu .....	447
25.4 Makroekonomický model toku statků a finančních toků ve sportu pro ČR .....	448
25.5 Podíl sportu na společenském produktu a spotřebitelských výdajích ....	453
25.6 Vícezdrojové financování sportu, tvorba peněžního fondu .....	454
25.7 Specifika ekonomiky českého sportovního klubu a základní právní rámec .....	457
Shrnutí .....	458
Klíčová slova .....	458
Otázky .....	458
Literatura .....	459

<b>26. Ekonomika neziskových organizací</b> . . . . .	460
26.1 Společenský význam neziskových organizací . . . . .	460
26.2 Neziskové organizace v hospodářství ČR . . . . .	463
26.2.1 Podíl na HDP . . . . .	463
26.2.2 Podíl nevládních neziskových organizací na zaměstnanosti . . . . .	464
26.3 Základní formy nevládních neziskových organizací v ČR . . . . .	464
26.3.1 Fundace . . . . .	464
26.3.2 Nadace . . . . .	465
26.3.3 Nadační fond . . . . .	465
26.3.4 Ústav . . . . .	466
26.3.5 Spolky (dříve občanská sdružení) . . . . .	466
26.3.6 Sociální družstvo . . . . .	467
26.3.7 Účelová zařízení církví . . . . .	467
26.3.8 Organizační složka státu (bývalé rozpočtové organizace). . . . .	468
26.3.9 Organizační složka kraje, obce . . . . .	468
26.3.10 Příspěvkové organizace . . . . .	468
26.4. Financování nevládních neziskových organizací v ČR . . . . .	468
26.4.1 Členské příspěvky . . . . .	469
26.4.2 Veřejné rozpočty . . . . .	469
26.4.3 Nadace a nadační fondy . . . . .	470
26.4.4 Firemní dárcovství, firemní nadace a firemní nadační fondy . . . . .	470
26.4.5 Individuální dárcovství . . . . .	470
26.4.6 Loterie a sázkové hry . . . . .	470
26.4.7 Doplňková hospodářská činnost . . . . .	471
Shrnutí . . . . .	472
Klíčová slova . . . . .	472
Otázky . . . . .	472
Literatura . . . . .	472
<b>27. Aplikace PC v práci ekonomů podniku</b> . . . . .	474
27.1 Programové vybavení (software) . . . . .	474
27.2 Programové prostředky pro komunikaci . . . . .	475
27.2.1 Internet a intranet . . . . .	475
27.2.2 Elektronická pošta . . . . .	477
27.2.3 Elektronické konference a videokonference . . . . .	477
27.2.4 Sociální sítě . . . . .	477
27.3 Obecné aplikační programy . . . . .	479
27.3.1 Textový editor . . . . .	479
27.3.2 Tabulkový procesor . . . . .	479
27.3.3 Databázový systém . . . . .	480
27.3.4 Prezentační grafika . . . . .	480

27.4 Účelové aplikační programy z ekonomiky podniku .....	481
27.4.1 Databáze o firmách .....	481
27.4.2 Údaje o ekonomických subjektech na Internetu .....	482
27.4.3 Podnikové informační systémy .....	483
Shrnutí .....	483
Klíčová slova .....	484
Otázky .....	484
Literatura .....	484
<b>Stručný výkladový slovník .....</b>	<b>485</b>